

Behandelingsvoorstel voor de commissie Water en Milieu

Onderwerp: Waterhuishoudingsplan 3

Cie-datum : 17 november 2003

Cie-nummer: 2003WEM67

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: 16 december 2003	inspraak:nee
eerdere behandeling in cie: ja	op:
in PS: ja	op: september 2004

Behandelend ambtenaar: Marnix van der Vat
Portefeuillehouder: J. Binnekamp

toestel: 2647

Inleiding

Met de stukken van de commissie Water en Milieu van 15 september 2003 is ter kennisneming toegezonden het conceptontwerp Waterhuishoudingsplan. In de vergadering van 6 oktober 2003 is de wens geuit door de commissie om de hoofdlijnen van het plan te bespreken. De commissie heeft tevens gevraagd om een samenvatting van de resultaten van het proces tot nu toe en van eerdere stukken met betrekking tot dit onderwerp, die in de commissie aan de orde zijn geweest. In dit behandelingsvoorstel wordt eerst de gevraagde samenvatting gegeven en daarna worden de belangrijkste punten van de inhoud van het plan beschreven als mogelijke leidraad voor een discussie in de commissie.

Vervolg inleiding op pagina 2: ja

Wordt geagendeerd:

X op verzoek van de commissie

Samenvatting van resultaten van het proces en eerdere commissie stukken

Gedeputeerde staten en commissie

Op 19 juni 2001 heeft gedeputeerde staten de Bestuursopdracht gegeven tot het maken van een nieuw waterhuishoudingsplan (WHP).

Op 13 november 2001 heeft gedeputeerde staten de Ambitienota voor het WHP vastgesteld. In de Ambitienota zijn de inhoudelijke, procedurele en organisatorische kaders aangegeven voor het opstellen van het nieuwe WHP. Gekozen is hierin voor een beperkte aanpassing van het WHP2 tot een WHP2+. Als inhoudelijk kader is aangegeven dat het WHP nadere invulling geeft aan Waterbeheer 21ste eeuw, de Europese Kaderrichtlijn Water, de 'presterende provincie' en agenda 2010. Op 26 november 2001 is de Ambitienota besproken in de commissie WEM.

Op 7 mei 2002 heeft gedeputeerde staten het Plan van aanpak voor het nieuwe WHP vastgesteld. Dit plan beschrijft in grote lijnen de procedure om tot het nieuwe WHP te komen. Inhoudelijk is aangegeven dat in het WHP nieuw beleid komt over de gebiedsgerichte normering (kwalitatief en kwantitatief), de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water, de doorwerking van de stroomgebiedsvisies Amstelland en Gelderse Vallei, de watertoets en ander instrumentarium en meervoudig ruimtegebruik. Voor het overige wordt bestaand beleid uit WHP2 geactualiseerd. Op 27 mei 2002 is dit stuk ter advisering aan de commissie WEM voorgelegd. Naar aanleiding van de behandeling in de commissie is besloten om geen WHP2+ te maken, maar een WHP3.

Op 3 september 2002 is een Voortgangsrapportage inclusief opzet voor de externe communicatie rond het WHP3 in gedeputeerde staten aan de orde gekomen. Op 16 september 2002 stond dit stuk ter kennisneming op de agenda van de commissie WEM.

Op 7 januari 2003 zijn de Stroomgebiedsvisies voor de Gelderse Vallei en Amstelland door gedeputeerde staten vastgesteld als onderlegger voor het streekplan, waterhuishoudingsplan en het reconstructieplan Gelderse Vallei. Meerdere keren, waaronder op 20 januari 2003, zijn de stroomgebiedsvisies in de commissies WEM en REG besproken.

Op 18 maart 2003 is in gedeputeerde staten het Werkdocument WHP3 besproken. In dit document wordt in hoofdlijnen de structuur en de inhoud van het ontwerpplan beschreven.

Op 1 juli 2003 is het Conceptontwerp WHP3 ter kennisgeving aan gedeputeerde staten voorgelegd. Op 15 september en 20 oktober 2003 is de commissie WEM geïnformeerd over de stand van zaken WHP3.

Consultatie

Op 9 oktober 2002 en 15 april 2003 hebben over de diverse documenten in breed verband bijeenkomsten plaatsgevonden met de waterschappen, Rijkswaterstaat en de buurprovincies. Op 7 november 2002, 6 mei 2003 en 18 september 2003 waren tevens gemeenten en andere betrokken organisaties vertegenwoordigd. Bovendien hebben over de afzonderlijke thema's uit het WHP diverse overleggen met externen plaatsgevonden.

PCMW

Op 20 november 2001, 21 mei 2002, 8 oktober 2002 en 10 september 2003 zijn de diverse documenten in de PCMW besproken. De externe consultaties en opmerkingen uit de PCMW hebben geleid c.q. zullen leiden tot bijstelling van WHP3.

Inhoud

Het Waterhuishoudingsplan beschrijft conform de Wet op de waterhuishouding “de hoofdlijnen van het ten aanzien van de waterhuishouding in de provincie te voeren beleid”. In dit behandelingsvoorstel wordt niet gepoogd dit beleid samen te vatten. Daarvoor wordt verwezen naar het plan zelf. In plaats daarvan worden in het onderstaande eerst een aantal punten uit het plan gelicht, die mogelijk onderwerp kunnen zijn van de discussie in de commissie. Daarna volgen een aantal belangrijke punten uit het plan, die meer ter informatie toegevoegd worden.

1. Toepassing voorkeursvolgorde maatregelen “vasthouden-bergen-afvoeren”.

In het conceptontwerpplan wordt voorgesteld maatregelen ter bestrijding van wateroverlast te selecteren conform de voorkeursvolgorde van bovenstaande trits. Dit betekent dat in principe de voorkeur wordt gegeven aan oplossingen in die polders waar problemen ontstaan, bijvoorbeeld door het vergroten van het oppervlakte open water. Op basis van een integrale afweging kan hier echter van afgeweken worden als blijkt dat een andere oplossing wenselijker is, zoals bijvoorbeeld het grootschalig bergen van water uit de boezem.

2. Resultaatverplichting voor het voldoen aan de normen voor wateroverlast

Conform het Nationaal Bestuursakkoord Water moeten de waterschappen ervoor zorgen dat in 2015 de watersystemen voldoen aan de werknormen voor wateroverlast. In het conceptontwerpplan wordt dit aan de waterschappen opgedragen als resultaatverplichting. Hierover bestaat nog geen overeenstemming met de waterschappen.

3. Peilbeheer in het veenweidegebied

Het beleid voor het veenweidegebied is er op gericht een duurzaam waterbeheer in de toekomst mogelijk te maken. Om de snelheid van de bodemdaling in het veenweidegebied te beperken wordt de drooglegging niet vergroot en zal de drooglegging niet meer bedragen dan 60 centimeter. (Drooglegging is het hoogteverschil tussen het waterpeil in de sloot en het maaiveld.) Om de verschillen in maaiveldhoogte op korte afstand niet te laten toenemen wordt gestreefd naar robuuste eenheden met een zelfde peilregime. Daarom mag niet meer dan 10% van een peilgebied bestaan uit peilafwijkingen (onderbemalingen).

4. Implementatie Europese Kaderrichtlijn Water en bijbehorende resultaatverplichting

Vanaf 2015 zullen de waterlichamen in de provincie moeten voldoen aan de normen voor waterkwaliteit en ecologie op basis van de Kaderrichtlijn Water. Volgens de Kaderrichtlijn betreft dit een resultaatverplichting. Provincie en waterschappen dienen gebiedsgerichte doelen op te stellen. Deze doelen kunnen minder ver gaan dan de generieke normen, als deze vanwege technische of economische overwegingen niet haalbaar zijn. De provincie streeft naar ambitieuze, doch realistische doelen. Dit zal inhouden dat voor de Gelderse Vallei en het Veenweidegebied voor een aantal stoffen (stikstof, fosfor en een aantal zware metalen) de doelen waarschijnlijk minder hoog gesteld zullen worden dan de generieke normen.

5. Invulling toezichhoudende rol provincie

In het vorige waterhuishoudingsplan lag de nadruk op de regierol van de provincie. Voor de komende planperiode wordt gestreefd naar een beter evenwicht tussen de rollen van regisseur, uitvoerder en toezichthouder. Dat betekent, dat er meer nadruk zal komen te liggen op uitvoering en toezicht.

Belangrijke punten ter informatie:

1. Functiekaart

In hoofdstuk 3 worden de legenda-eenheden van de bijgevoegde functiekaart toegelicht. De eenheden geven weer op welke functie(s) het waterbeheer gericht dient te zijn. De functiekaart is tot stand gekomen op basis van de plankaart van het ontwerp Streekplan en kent net als de plankaart de functies *zoekgebied waterberging* en *wateropgave nader in te vullen*.

2. Veiligheid boezemwaterkeringen

De kadebreuk in Wilnis op 25 augustus 2003 toont het belang aan van de veiligheid van boezemwaterkeringen. De provincies Utrecht en Noord- en Zuid-Holland voeren momenteel een gezamenlijk project uit om veiligheidsnormen op te stellen, die afhankelijk zullen zijn van de functie van het beschermde gebied. Op basis van het uit dit project verkregen inzicht zal de provincie zo spoedig mogelijk de normen vastleggen in een provinciale verordening. De waterschappen zullen op basis van de normen randvoorwaarden opstellen waaraan de boezemwaterkeringen moeten voldoen. De waterschappen voeren de noodzakelijke werkzaamheden uit om aan normen en randvoorwaarden te voldoen en toetsen regelmatig de veiligheid van boezemwaterkeringen.

3. Droogte en het provinciaal beleid t.a.v. watertekort

Momenteel wordt het watertekort in periodes van droogte onderzocht in het project Regionale Verkenning Zoetwater Voorziening West-Nederland. Op basis van de resultaten van dit project zal gedurende de planperiode besloten worden over eventuele maatregelen, zoals vasthouden van water door flexibel peilbeheer en het creëren van seizoensberging.

4. Afvalwaterakkoorden

Door afstemming van riolering en afvalwaterzuivering kan het rendement van de zuivering verbeterd worden. De optimalisatie hiervan dient te geschieden per zuiveringsgebied (het gebied waarvan het afvalwater op dezelfde zuiveringsinstallatie gereinigd wordt). Waterschappen en gemeenten zorgen dat er uiterlijk in 2007 voor alle zuiveringsgebieden een plan van aanpak is om te komen tot een afvalwaterakkoord. Hiervan kan afgeweken worden als aangetoond wordt dat een afvalwaterakkoord voor een bepaald zuiveringsgebied niet tot verbetering zal leiden.
